

Трибуна вільного
українського слова
на світі
американський зміст.

СВОБОДА

український щоденник

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редакції і Адміністрації:
"Svoboda", 81-83 Grand St.,
Jersey City 3, N. J.
Телефон: BErgen 4-0807
Телеф. УН: BErgen 4-0237
Телеф. УН: BErgen 4-1016

РІК LX. Ч. 167. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК, СУБОТА, 28-го ЧЕРВНЯ 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS № 167. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JUNE 28, 1952. VOL. LX.

ПАЛАТА УХВАЛИЛА НА- НОВО ІМІГРАЦІЙНИЙ ЗА- КОНОПРОЄКТ МЕК КАРРАНА

Вашингтон. — Палата Репрезентантів упродовж 24 годин після отримання вето президента Трумана проти імміграційного законопроєкту Мек Каррана-Волтера, ухвалила 278 голосами проти 113 прийняти цей законопроєкт, згідно з конституційними вимогами, значить більшістю двох третин. На ділі голосування виявилось, що законопроєкт дістав 17 голосів більше ніж потрібно в випадку, коли приходиться до ухвалення закону понад вето президента. Закінчилося до поновного голосування, коли в сесії Франсис Е. Волтер, співавтор законопроєкту, гостро критикував послання президента до Конгресу, називаючи його "фінансовим і аматорським". Він каже, що особи, які писали послання для президента, станули на становищі, що "чим більше населення має країна, тим більше може його помістити". Що більше, вето президента викликає підозріння нещирості, коли різномірні урядові агенції розглядали законопроєкт і призначили його за хосенний. Між такими признаннями на-

142 СТУПНІВ ТЕПЛА В СЕНТРАЛ ПАРКУ В НЬЮ ЙОРКУ

Нью Йорк. — Четвер зазначився як найгарячіший 26 день місяця червня в історії метеорологічного бюро в цьому місті. Спека триває тут уже другий день, доходячи до 97 ступнів Фаренгейта між годинами 4 й 7 пополудні в самих бюри погоди, тобто на висоті 400 стіп понад міськими хідниками, бо бюро приміщене на вершці високого будинку під ч. 17 Ватері Плейс. Однак на розпеченім цементі на хідниках температура виглядала інакше, що по ньому могли ступати голуби, які звичайно шукають якоїсь поживи на землі. У Сентрал Парку, виставленім на повне діяння сонця, температура досягла 142 ступнів, як це подав радісний заповідач ввечері. Серед спеки померло 9 осіб, а багато захворіло. Посадники міста наказав звільнити від праці в год. 2 сполудня таких робітників та бюрових працівників, яких услуги не вважаються необхідними. За вістями, переданими пресовими агенціями, спека охопила східні стейти. На кінець тижня передбачують знижку температури й короткі дощі.

Тварини загроженої нарізів з людиною атомовими нападами

Атлантик Сіті. — На підставі дослідів значущих ветеринарних сил, оголошено, що тварини підпадають у великій степені нищивим діянням радіоактивного випромінювання. Над цією проблемою особливо працював д-р Артур Волф з Державної ветеринарної охорони в Вашингтоні. За твердженням спеціалістів, людина й пес, гинуть вже при сприйнятті 400 до 450 одиниць радіоактивності. Проте в кращому положенні знаходяться клітки, що для їхнього усмертнення потрібно двісті стільків дозування гібельних радіаційних променів, як для людини. Д-р Волф пригадає, що в щоденній радіоактивності. Над цією проблемою особливо працював д-р Артур Волф з Державної ветеринарної охорони в Вашингтоні. За твердженням спеціалістів, людина й пес, гинуть вже при сприйнятті 400 до 450 одиниць радіоактивності. Проте в кращому

Передбачують вибір урядового кандидата в Мехіко

Місто Мехіко. — Вже нема повних два тижні до виборів на президента Мехіка й тому можна тепер робити висновки з переведеної передвиборчої агітації. За особистими звітами з виборчого терену кандидат теперішнього уряду сенатор Адольфо Руїз Кортез, має запланований вибір. Його підтримку теперішній президент, сенатор Алеман, як кандидат своєї власної Парії Революційних Установ. Однак його суперник, ген. Мігель Енріке Гусман, заявив, що присвятив увесь свій маєток з \$50,000 на агітацію за собою і мусить вийти переможцем. Мабуть тому уряд поробив умови можливий приготування, щоб вибори були переведені чесно.

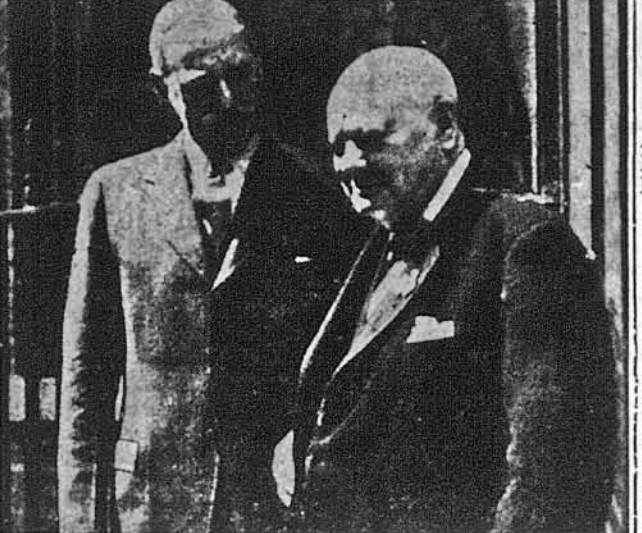
Совети програли в Раді Безпеки в справі війни бактеріями

Об'єднані Нації, Н. Й. — Совети програли в Раді Безпеки, коли прийшло до голосування над їхнім внеском, який обвинувачував ЗДА в веденні війни бактеріями в Кореї. За совєтським внеском був тільки єдиний Малик, а 10 членів стрималися від голосування. Після того американський представник до Ради Безпеки, Гросс, вніс пропозицію в справі ратифікації Женевської Конвенції, бо Малик був би використав дискусію над цим внеском на провокацію праці Ради Безпеки.

Нью Йорк. (М. Н.) — Як до- відомосмо з безпосередніх по- інформованих джерел, місто Нью Йорк енергійно готується

до зустрічі делегатів 5 Конгресу Американських Українців. Справді, до Нью Йорку прибуває в дні 4-6 липня понад пів тисячі українських людей. Прибувають вони з найрізноманітніших стейтів та міст широкої Америки, приїждять до Нью Йорку, до міста, де стало мешкає біля сто тисяч українців, — отже нормальним і самозрозумілим буде бажання спільної зустрічі, обміну думок, вражень, полегдження ділових справ. Це — повні слухи ухвалюваних організаторів Конгресу і подбали, щоб, між діловими засіданнями, була можливість для товаришських зустрічей делегатів між собою та з українським громадянством міста Нью Йорку. Для цього, як пояснюють, і влаштовуються дві великі імпрези, що відбудуться в дні 4 і 5 липня. А саме, 4 липня, в п'ятницю, має відбутися на честь делегатів і гостей великий концерт, а 5 липня — урочистий бенкет-бал. І тут виступають на ній національно-мистецькі сили.

АЧЕСОН ПІСЛЯ НАРАД З ЧЕРЧИЛЕМ

В черзі своїх нарад з керівниками британської політики і стратегії, державний секретар Дін Ачесон (зліва) сидів члора з през'сром Вінстеном Черчилем і при цій нагоді обмінявся з ним думками у важливих міжнародних справах. На фото: оба державні мужі виходять з будинку британського уряду при Давінг Стріт ч. 10.

ТРИ МІЛЬЙОНИ ВОЄННИХ ПОЛОНЕНИХ ЖЕРТВАМИ СОВЕТСЬКОГО НАРОДОВО- ВБІВСТВА

Париж. — Організація Північно-Атлантичного Пакту виступила вчора з обвинуваченням, що Совєтський Союз поступово винищує коло три мільйони воєнних полонених, які він затримує після закінчення другої світової війни. Аналізуючи долю мільйонів європейців і японців, взятих до неволі совєтськими арміями під час війни, Північно-Атлантична Організація заявляє, що сьогодні вже не можливо встановити скільки залишилися при житті з тих трьох мільйонів полонених, що були ще живі в совєтських руках в кінці 1946-го року. "Дуже можливо" — сказано в повідомленні, — що більшість з тих трьох мільйонів пропавших полонених в Совєтському Союзі заповнені масові могили здовж трансєвропейської залізничної. В знадженні сказано, що з кінцем 1946 р. Совєти затримали а себе і не розраховували з приблизно двох мільйонів полонених німців, італійців, французів та деяких інших національностей, що боролись по боці осі, як теж з приблизно 800,000 японських полонених. Всі вони на каторжній праці при будові трансєвропейської залізничної від Волги до Байкальського озера. З різних джерел відомо, що величезна частина, щонайменше дві третини з цих полонених загинула марно серед холоду і голоду та від страшної каторги. Проте, західнонімецький уряд здогадується, що це коло 250,000 полонених німців залишилися при житті, а японський уряд сподіється, що при житті в тіх каторжі могло б доїти залишитися ще коло 350,000 японських полонених з одного боку на те, — щоб мати безкоштовну робочу силу, а з другого боку, — щоб могли цим шантажувати альянти. Факт, що тою справою зацікавилася тепер Організація Атлантичного Пакту свідчить, що Москві раніше або пізніше доведеться відповісти за це чергове малочисельне народоубивство.

Альянти домагаються виясненнь совєтського нападу на французький літак

Берлін. — Американський, британський і французький високі комісари в Німеччині передали вчора совєтському командантові Берліна ген. Чуйкову чергову ноту, домагаючись знову приспівеної совєтської відповіді на їх прого, що встановити ноти з 29-го квітня в справі брутального і нічим неспровокованого нападу совєтських босних літаків на французький пасажирський літак, що був в дорозі з Франкфурту до Берліна. Альянти пригадують Москві, що в своїх протестатійних нотах вони домагалися негайної відповіді та негайного прослідження випадку і суворого покарання відповідальних за нього совєтських літунів. До цієї совєтської ксидандування не відповіли на ці ноти, натомість зі свого боку запроєстувало перед альянтами, що заатакований французький літак не підтримувався ліній "повітряного коридору" і летів понад совєтську зону.

ПЛЯНУЮТЬ КРАЩЕ ПО- РОЗУМІННЯ МІЖ ЗДА І БРИТАНІЄЮ

АЧЕСОН ТВЕРДИТЬ, ЩО БРИТАНІЯ ПОМИЛКОВО НЕ БУЛА ПОІНФОРМОВАНА ПРО НАЛІТИ В КОРЕ- Ю; ПРОПОНУЄ БРИТАНСЬКОГО ЗВ'ЯЗКОВОГО В АЛІАНТСЬКОМУ ШТАБІ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ

Лондон. — Державний секретар Дін Ачесон заявив вчора в британському парламенті, що британський уряд не був поінформований наперед про план масового налету американської авіації на гідролінійні електростанції на річці Ялу в Північній Кореї тільки через помилку американської адміністрації, виправдуючись за ту помилку. Раніше державний секретар формально повідомив британського секретаря закордонних справ Ідена, що Злучені Держави були зобов'язані до попереднього розуміння з Британією в такій справі. В тій розмові між Ачесоном та Іденом, які з британського боку озвучилися як "дуже задовільні", встановлено всі справи такого зв'язку і тепер же залишається тільки, щоб британський уряд найменував такого зв'язку офіцера. Рівночасно з Вашингтону внясно помилку такої неінформованості британського уряду. Шеф об'єднаних штабів повідомив, що державний департамент поінформув в тій справі кого потрібно, отже й уряд Британії. Тимчасом державний департамент вважав, що це вже зробив сам шеф об'єднаних штабів і в той спосіб трапилося непорозуміння та помилка.

Червоні на переговорах в Кореї нама- гаються оборонити Москву

Токіо. — На відновлених переговорах в Панмунджом в справі перемир'я в Кореї, комуністичні представники намагалися оборонити Совєтський Союз та його політику з полоненими під час другої світової війни. Причину до того дало твердження альянтів, що це власне Совєти під час війни ввели принцип добровільної репатріації полонених, який тепер обстоюють альянти в Кореї. При цій нагоді альянтський представник теж звернув увагу, що сотки тисяч японських, німецьких та інших полонених в Совєтському Союзі ще дої не були репатріювані і величезна їх частина загинула в совєтських таборях на каторжній праці. Комуністичний представник намагався оборонити Москву, повторюючи насамперед брехню, що Совєти репатріювали всіх полонених, "за винятком воєнних злочинців" та заявляючи, що альянти не можуть брати собі за приклад Москви, щодо добровільної репатріації полонених, бо Москва у війні була переможцем, ким не є альянти в корейській війні. А-

Американські втрати в Кореї за час війни: 109,971

Вашингтон. — Департамент оборони повідомив, що загальні американські втрати в Кореї за весь час війни виносять тепер 109,971, з чого є: 17,318 вбитих в акції, 80,136 пораниених в акції, 12,517 — пропавших в акції. З цього виходить, що за останній тиждень американські втрати збільшилися на 289 воєнк, з чого 2 було вбитих.

ПИСЬМЕННИК СТЕЙНБЕК БО- РОНИТЬ ЧЕСТИ АМЕРИ- КАНСЬКИХ ВОЯКІВ

Рим. — Тут відбулася гостра битва на слова між світовою слави американським письменником Джаном Стейнбеком та італійським комуністом — письменником Тадеєм Еціо. Еціо перед самим приїздом до Італії генерала Метью Ріджвея помістив "відкритого листа" в комуністичній часописі "Л'Уніта", в якому похитав усі комуністичні брехні про війну бактеріями в Кореї, та твердив, що ген. Ріджвей дав наказ вести війну бактеріями. Еціо твердив також, що "дегенеровані" американські воєнки в Триєсті поводяться неморально. Стейнбек, що саме тепер подорожує по Італії, вніс негайно спростування до комуністичного часопису, але той видрукував тільки маленькі уривки з Стейнбекової статті. — Тоді Стейнбек вніс свою статтю до незалежного часопису — "Темпо", який видрукував її в цілості. Стейнбек пише, що казка про війну бактеріями зродилася в головах комуністичних пропагандистів, бо комуністи не могли опанувати пошестей, що взимі появилися в Північній Кореї. Стейнбек висміє комуністичні брехні про скидування затросних мук та комарів під час морозів, бо вони "неактивні" під час зими. Американці не могли б скидати "пошесних воєнок і блошниц", бо недуги тифу загрожували б і самим американцям. У своїй відповіді Стейнбек пише і таке: "Чому сотки тисяч корейських втікачів у Південній Кореї не хочуть вертатися додому поза комуністичні лінії? Чому багато з них присягає, що поповнені саботажництвом, коли їх силою виводили до комуністичних ліній? Стейнбек заявляє, що американські воєнки — це сини рильників, робітників, урядовців та інших працюючих верств американського народу і вони зовсім не дегенеровані, як собі це уявляв італійський письменник Еціо. — Я сам є батьком двоє синів, пише Стейнбек, і як вони виростуть, то також будуть американськими воєнками, коли моя нація буде цього потребувати". Стейнбек ужив єдиного "непарламентарного" слова в закінченні своєї статті: "Якщо ви особисто думаєте і твердите, що американські воєнки дегенеровані і неморальні, тоді, ви" — Тадею Еціо, — брехун."

АЙЗЕНГАВЕР ЗАКИДАЄ УРЯ- ДОВІ КОРУПЦІЮ Й НЕРІШУ- ЧІСТЬ СУПРОТИ КОМУНІСТІВ

Денвер, у Стейт Колорадо. — У своїй першій промові з критикою адміністрації президента Трумана, недавній головний командувач військ НАТО в Європі, випустив перші стріли проти правління Демократичної партії, яка на його думку, втримується задоволюючи при аладі й тому призвела до розбещення в урядових колах унутрі країни, а до різних уступок на користь комуністів у закордонній політиці. Він твердив, що довіря "демократів" до "безбожної диктатури" стало підставою до побудови таких пам'ятоків для Росії, як "втрата Китаю, поділена й майже оголена Німеччина, поневолені Балтійських і Балканських країн і доля та кривава боротьба в Греції". — "Як-

СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY

SVOKODA
UKRAINIAN DAILY

UKRAINIAN newspaper published daily except holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1941 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1948.

PEREPIPLATA:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
В Джерсі Сіті і закордоном:			
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$6.50	Six months	\$6.50
На три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50
Число з понеділка (з англійською частинною):			
На рік	\$3.00	One year	\$3.00
На пів року	\$2.00	Six months	\$2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗАГАДКОВА ПОВЕДІНКА

Американська преса передає кожного дня щораз нові вісті про ведену Москвою протиамериканську пропаганду. Виходило б, що ця пропаганда проти Америки веде тепер Кремль чи не найінтензивніше в Україні, що теж не без значення, як теж в сателітських країнах.

Мимоволі насувається питання, що це має означати, яка властивість цієї акції, бо Кремль не робить нічого без плану, а все добре заздалегідь обмірковує. Тому теж і на світові розміри ведена Совстами протиамериканська пропаганда має цілком певно якусь ціль, але яку, — ніхто певно не знає.

Водяй нема ніяких таких урядових заяв, що могли би вважатись якимсь авторитетним висноженням. Явище зрозуміле, бо ж таке висноження могло б тільки загострити міжнародне напруження, а Вашингтон дуже боїться закиду, що, мовляв, він приспішує нову світову війну.

Що так є, можна заключити хоч би по дискусії, яка велася в британському парламенті з приводу масових налетів американської авіації на п'ять великих північно-корейських гідролінійних електростанцій. Тоді, коли навіть такі обережні політики, як сенатор Теффт, кажуть, що це вже давно треба було зробити, в Англії ця акція спричинила переполох, головню серед лейбурістів. Мовляв Америка приспішує удар з Совстами! Тільки чи часом самі Совсти не готувались до нового нападу, над тим в британському парламенті не дебатують! Зате якраз про це пише американська преса.

Теперішня совєтська протиамериканська кампанія в світі, а в першу чергу на території самих Совстів, дуже подібна до пропаганди, яку вели нацисти, коли Гітлер планував якусь нову агресію. Цей пропагандистський спосіб Сталін тепер удосконалює і поширює. Він свідомий, що Злучені Держави це ніяк не єдина сила, яка може завдати наспроти новий його агресії. Очевидно, що ця агресія може початись навіть без участі одного совєтського воєнка, як це сталося у випадку нападу комуністичної Північної Кореї на Південну корейську республіку. Бо ж може, наприклад, напасті Східна Німеччина на Західно з ціллю "об'єднання" і "визволення" цілого німецького народу в "рідній" і "соборній" державі. Ця кремлівська агресія може бути ведена виключно самими німцями, хоч на ділі на приказ і під проводом Москви. Тим навіть поважають що обставину, що в Східній Німеччині, яка є під владою Москви, до слова починають приходити прусські юнкери та що там славіють тепер прусський милітаризм, його чесноти та великі заслуги для німецького народу. До того ж, "народний армії" починають відігравати щораз важливішу роль давні генерали і офіцери, що були тісно зв'язані з нацистським рухом.

Хто хоч трохи визнається на кремлівській тактиці, той знає, що це все означає. Мілітаризація Східної Німеччини може бути не тільки відповіддю на евентуальне зброєння Західної Німеччини, але одночасно і підготовкою до нової совєтської агресії.

Коли прийшло до війни між Гітлером і Сталіном, нарід у Совстах не був до такої війни психологічно підготований. Це вважалося Кремлем за велику помилку. Щоб вона не повторилася у випадку війни з Америкою, зачасу поведено в Совстах таку заняту протиамериканську пропаганду, якої Кремль ще досі не вів проти ніякої держави. Московське Політбюро добре знає, що ні Америка, ні ніяка інша демократична держава не збираються нападати на Совсти. Навпаки, всі вони докладають усіх зусиль, щоб оминути всього того, що могло б такий воєнний конфлікт спричинити. Коли ж, — не зважаючи на те, — Москва не зменшує, а з кожним днем побільшує протиамериканську пропаганду, то це може означати такі якесь нову совєтську агресію, проти якої — як Кремль припускає — Злучені Держави зреагують по військовому. А це знов може стати початком нової світової війни, до якої саме Совсти готуються.

Наша дума, наша пісня.

Перший Український Музичний Фестиваль у Канаді

Перший тиждень червня, і зокрема субота 7 та неділя 8 червня 1952 р., будуть записані в історію українського життя на еміграції на довгі-довгі роки. Він, як і кілька попередніх тижнів, стояли цілком під знаком Першого Українського Музичного Фестивалю в Торонті, що і є першим таким святом нашої пісні та музики в Канаді.

Торонто, столиця великої канадської провінції Онтаріо, вже кілька літ претендує на осередок українського культурного життя в Канаді. Факт, що це місто наблизилося на одному з ключових комунікаційних перехрестів Північної Америки і виказує молодечий ріст та розмах, та те, що тут спиналися у своїй мандрівці по світу велика кількість української нової еміграції і серед неї кількості українських інтелектуалів, — підштовхнуло і до цього часу живе українське життя, поглиблює працю в наших установах, дало їй нові напрямки і поставило перед українським загальним

цього міста широкі перспективи та високі цілі. Всі, хто прибуває хоч би на короткий час до Торонто, не можуть забути враження, що тут українське життя іде, б'ється і творить все нові і нові цінності. І ось за нами чергове досягнення української громади онтарійської столиці — Перший Український Музичний Фестиваль, що відбувся заходом та коштом Українського Відділу Канадського Леґіону, відомої та шанованої всіми нашої установи, в якій кілька літ уже головує п. Степан Павлюк, — постать, без якої українське Торонто годі собі уявити.

І сама ідея і перша ініціатива Фестивалю вийшла з ентузіазму Українського Леґіону, як його тут скорочено називають. Може бути, що спів і музика не надто близькі воляцій організації ділянки, але з другого боку правда, що ідею українського музичного фестивалю, тобто розширенням співочих, музичних та танкових талантів се-

Чи Черчил покіне уряд?

(Лондон) — „Великий провідник", — так назвав недавно Атлі в своїх споминах Вінстона Черчіла. Англії не люблять ставити пам'ятників людям за їх життя. Але — нема сумніву, — Черчіл буде колись мати свій пам'ятник в різних містах Британії. Це демократичні є л і о держави перемогли Німеччину в двох світових війнах, це заслуга в першу чергу Черчіла. Перед П-гою світовою війною, коли в Англії панував дух „примиренства" супроти Гітлера, Черчіл ясно побачив небезпеку гітлеризму для цілого світу і кликав свій народ до спротиву далішим домаганням німецьких нацистів. Він стояв на чолі уряду Великої Британії і в найтяжчих днях 1940 року, коли Англія, після катастрофи Франції, лишалася сама віч-на-віч з могутньою Німеччиною, до якої прилучились також фашистська Італія. Черчіл і тоді уперто заявляв, що з таким неуподобаним ворогом як Гітлер Англія ніколи не вступить у мирові переговори і буде вести війну аж до повного знищення німецького режиму та його мілітаризму. Всю свою енергію і великий досвід Черчіл вложив у воєнне діло.

Після капітуляції Німеччини 1945 р. консервативна партія прогнала вибори. Програма внутрішніх реформ, яку поставила Партія Праці, поведла за собою більше виборців ніж могла зібрати Консервативна Партія. Прозидний у війні, Черчіл мусів після перемоги лишитись в ролі лідера опозиції.

Для Черчіла програма в виборах мала ту вигоду, що він міг присвятити час праці над своїми споминами, в яких дав майстерно величезну картину драми II-гої Світової Війни. Перебуваючи в опозиції, Консервативна Партія зробила ревізію своєї соціальної програми, модернізувала її і вела постійну критику діяльності соціалістичного уряду. Однак і в нових виборах 1950 р. консерватисти не мали перемоги. Тільки в жовтні 1951 р. в нових виборах, Консервативна Партія дістала значний приріст голосів.

Консерватисти, щоб досягнути успіху, давали різні обітні виборцям. Дійсність показала, що тих обітниць не можна перевести в життя. Натомість довелось запроваджувати деякі дуже непопулярні закони, які зробили життя в Британії дорожчим. В недавніх виборах до красивих ряд Консервативної Партії мала великі втрати в користь соціалістів. В пресі Партії Праці і на вічах чути були вимоги — нових виборів, — бо, мовляв, консервативний уряд не відбивав волі більшості людності Британії.

В рядах Консервативної Партії є інше невдоволення. Воно виходить від молодших членів партії. Вони кажуть, що прославлений в війнах Черчіл уже застарів для успішного ведення державних справ. Черчіл має 78 років. Він оточив себе людьми старшого віку: його міністри мають в більшості над 60 літ. Так, напр., лорд-канцлер,

лорд Саймонде, має 70 років, лорд Бултон — 68, лорд Лейтер — 68 і т. д. Молодіші ділячі Консервативної Партії пригадують, що Черчіл був міністром у кабінеті Ллойд-Джорджа, коли йому ще не було 40 літ, перед I світовою війною.

Ці молоді консерватисти готові дати всяку пошану своєму великому провідникові, але думають, що також їм належить право „грати свою роль" в проведенні державної політики. Коли в мирний час уважають, що сили Черчіла вже не вистачають для виконання

ред українців Канади для того, щоб заохочувати ними, дати їм моральну та потрібну нерідко матеріальну підтримку, ніхто до цього часу тут не цікавився — і якраз у цьому у вдатному переведенні самого фестивалю, що коштував Леґіону несамоовну масу кропіткої праці і велетенських коштів, вся історична заслуга цієї нашої установи та її проводу. Може теж сам фестивалю мав, як кожний фестиваль, почин і кожне людське діло, деякі недотримання, але за те, що зроблено ним і що це довго діятиме, повна гратуляція.

Як уже згадувало, Фестиваль попередила велетенська підготовка праця, що у практичній та в головному зважувалася на трое осіб: голову Леґіону, п. С. Павлюка, його дружину і директора канцелярії п. П. Вігуса. Фестиваль, у тій формі, в якій його задумано, був невідомий і треба було так продумувати подоби його чужі, головню англійські звичаї, як і підготувати всі його подробиці, отже починаючи з проголошень і закликів до участі в ньому, і кінчаючи на залах, класифікації зголошень, роботі комісії та жорі, врешті на придбання фондів

на нагороди та стипендії. Ця робота тривала повних три місяці, викликала, як кожна новина, безліч застережень і дискусій, вимагала тяжких коштів і широкого листування, не раз налягала до краю нерви, але врешті...

Врешті ми маємо вислід і той вислід говорить сам за себе. На поклики Леґіону ставили до змагань перед фаворитом, щоб добути стипендії та нагороди і, що важливіше, безсторонню оцінку своєї праці у співі, музиці і танку, зголосилося коло 150 осіб та кільканадцять хорів і струнних чи танкових ансамблів, причому серед зголошених були такі початківці та діти від 5-го року життя, як і відомі, поважні і заслужені вже для нашого співачко-музично-танкового життя постаті. Всю цю масу переірено, дано їй інструкції, спрямовано на пробі і підготовку працю. Зголошені були не тільки з Торонто, але трохи не з цілої Канади, бо напр. теж з Монреалю, Сідубур, Гемілтона і інших місцевостей. Всі вони були різного мистецького стажу і класифікації — і це теж завдало багато роботи. В часі написанні та в радіо пішла пропаганда і реклама фестивалю,

відповідального завдання в уряді, то що ж казати, коли б вибухнула війна?

Якщо Черчіл послухав ради своїх приятелів і піде на демісію, то наступниками його в прем'єрстві можуть стати: міністер закордонних справ — Іден, або міністер фінансів — Батлер. Першому є 55 років, другому — 49.

Опозиція закидає консервативному уряду, що він не має „нових ідей", тільки тримається старого, а на самому консервативному того, що було, ніяка політика не може бути довго успішною.

„Міт Черчіла" вигідніше було б для партії мати за межами уряду.

К. П.

Дійсність і фантазії про П'ятий Конгрес

2.

Проблема, довкола якої існує спір, не є зовсім нова, не винувала вона щойно перед оцім Конгресом, що збереться в першому тижні липня ц. р., ані не придумала її ніяка капосна група, щоб іти на Конгрес з авантюрою. Ця сама проблема існувала вже і на попередньому Конгресі в днях 5 і 6 листопада 1949 року і викликала тоді палкі суперечки (поза пленарними засіданнями). Ці дискусії ведуться і тепер, зокрема від часу, як до УККітету вступив Робітничий Союз і ряд давніх та нових організацій. Так виглядає ситуація історично і, так мовити, формально, і тому нічого ремствувати, що нібито народились якісь бунтівники. Не було бунту і нема бунту, а були і є сутні різниці поглядів на деякі сутні справи. Коли є добра воля, то всякі різниці поглядів між групами, що їх власне винувує згода, що такі твердження пишеться для ширення баламутства. Щоб воно не поширювалося твердим позитивно: самостійний і від нікого незалежний характер УКК, як репрезентативної організації американських українців, є ясний і безспірний для всіх тажких українців в Америці і поза нею і нікому навіть у тами не було і нема атакують цей характер та стараються робити з УКК якусь „клітину" — формально, чи фактично. Бо кожному ясно, що це теж в інтересі всеукраїнської справи, щоб УКК мав якраз отой незалежний характер американських українців, щоб УКК був організацією американських українців, що персонально таксамо нікому не „підлягають", і щоб УКК був сувереним диспозитом своїх фондів. Навіть, коли б була теоретично можливість перетворити УКК на „прибудувку" УНРади, то напевне перша УНРада і її відповідальні керівники Державного Центру УНР рішуче відмовились би від такого осягу, що вийшов би на шкідливу українській справі: Бо таксамо, як УКК не в силі виконати всіх завдань УНРади, таксамо УНРада не в силі вести діяльність, що можлива, потрібна і корисна тільки тоді, коли УКК є організацією цілком

українській й англійській мистецькій афіші та програми з'явилися на мурках Торонто. На всіх друках, проголошеннях і афішах пишалося марш Фестивалю роботи відомого нашого мистця-малюка Михайла Дмитренка — стилізований козак з бандурою з крилатим Пегазом збоку, справжній церковний графічний осяг мистця. Цей символ залягається і для церковних Фестивалів, бо — і це мабуть найважливіше — Леґіон вирішив влаштувати їх уже постійно, щоб з одного боку виявляти все нові українські таланти, з другого щоб давати їм постійну опіку й матеріальну допомогу. Нарешті від 5-го року життя, як і відомі, поважні і заслужені вже для нашого співачко-музично-танкового життя постаті. Всю цю масу переірено, дано їй інструкції, спрямовано на пробі і підготовку працю. Зголошені були не тільки з Торонто, але трохи не з цілої Канади, бо напр. теж з Монреалю, Сідубур, Гемілтона і інших місцевостей. Всі вони були різного мистецького стажу і класифікації — і це теж завдало багато роботи. В часі написанні та в радіо пішла пропаганда і реклама фестивалю,

лянок, — все люди, що їх призвичаїли мистецьке Торонто знає з преси, високих шків та першорядних імпрес: в залі Гр.-кат Церкви при Квін-Бел-вуд проходили перед цими суддями вокальні солі дітей до 16 літ, дуети, тріа, квінети, струнні інструменти та акордеони, в залі Православної Церкви — змагання у піані, в т. зв. гвіназілі Православної Церкви — змагання в танках і в залі Народного Дому змагання у вокальних солях старших, причому у всіх конкуренціях брали участь окремими групами так аматори, як і — головню зі старших — професіонали. Словом, це був справжній перегляд всього того, що співає, грає і танцює з українців та що творить в цій їхній формі наш культурно-мистецький дорібок на еміграції і наш такий же вклад в культуру Канади. Суботній трудодінь день закінчився концертом-пописом хорів з Торонто й околиці у великій залі Мессей-Голу, що має понад 2,000 місць, які добре вповнила українська та частинно англійська й інша публіка.

Концерт у Мессей-Голу у неділю, 8 червня, що був за-

ПОЛІТИКА І НАУКА

Василь Косаренко-Косаревич

Політика шукає власного інтересу групи людей, як рід, село, місто, стай, племя, нація, держава-нація, імперія, церква, партія та інші організації. Її метою є успіх у реалізації такого стремління будь-яким засобом, включно з війною в матеріальному і з наукою та знанням в духовному оглядах.

Наука шукає правди щодо вибраного питання. Її метою є пізнання правди засобом досліджування і перевірювання. Сума вислідів таких дослідів і пізнань творить наукове знання.

Все, що лежить поза можливістю досліджування і перевірювання людною належить до царства віри.

Майже вся історіографія попєтрівської російської імперії, створена німецькими і російськими науковцями на службі царям, їх імперії і панівному в ній московському народові, не шукали правди, а тільки оправдання російської політики. Во які претензії на науковість може мати історія, що виключає другий найбільший нарід цього простору, — українців. Що може мати спільного з наукою історіографія яка вже декілька разів переписана в такому зміслі, що найбільше відповідає політичним інтересам панівного московського народу й його проводу в Москві. Чи ж не ясно, що хто вважав таку російськомітну історію імперії москалів наукою і вірить в її правдивість, той слухає не наукову правду, а політичний інтерес москалів і їх імперії? А якщо він є немоскалем, то шкідить такий нормаліст, російськоміт і совєтськоміт власному народові. Адже свободолюбні, народні, національні, церковні і партійні чи станові інтереси будь-якого немоскальського народу є протилежні до імперіального інтересу московського народу під маскою російства або совєтства.

Економічна наука бачить максимуму реалізацію господарської продуктивності, в просторовому універсалізмі. Ось чому економісти, особливо соціалістичні, чекані, готові простати царям і вождям у Кремлі всі їх заборони проти людності супроти немоскальських народів, лиш за те, що вони створили економічну цілість на 1/6-й частині суходолу. Це є і тепер одним з розсіяних у діяспорі українців. Коли це негувати — маємо готовий хаос.

Тут не місце входити в аналіз, що таке УГВР, який її склад та які її засади. Всеодно вона є тільки одним відтинком української боротьби за волю. Тому саме йде про ніщо інше, як саме про розмежування цих понять — УНР і УГВР. В ім'я нічого більше, як тільки правопорядку. І воно нітрохи не перечесть можливості, ба навіть konieczності компромісу і співпраці, зговорення тільки — в ім'я правопорядку в українському світі і в ім'я добра української справи на цій американській землі, де діє УКК.

кінченням Фестивалю і мав назву „Концерт Переможців", стигав до величезної залі майже всіх українців, що дорожать своєю піснею і музикою. Зала була заповнена, а сам концерт був величезно ревією тих талантів, що їх криє в своїх надрах українських народ і які, не зважаючи на постійне нищення ворогами і мистців і їх творів, все вище підносять на арені світу українську культуру. Представники Міністерства Громадянства й Іміграції, д-р В. Кей-Кіслевський, що прибув на Фестиваль з Оттави і був патроном фестивалю, відкрив концерт англійською та українськими промовами. Керував всім концертом і давав до нього пояснення невтомний голова Леґіону п. С. Павлюк. Як довідалися приявні, суботні змагання-конкурси дали коло 80 першунів у співі, музиці та танку і допустили їх усіх до концерту переможців стало фізично та технічно неможливо. Тимто, після цілоденних нуд на рад. Екзкутивна Леґіону та П українська Офіційна Комісія дали змогу виступити тільки найкращим та найбільш ефективним першунам. Проте і цих було 24 і виступ їх у трьох частинах концерту

найуспішніших аргументів в домаганні збереження цілості російсько-совєтської імперії москалями й їх симпатиками на Заході взагалі, а в ЗДА зокрема. Чи ж не ясно, що це підтримує економіку Москви, з тенденцією до глобального поширення, наукою а не політикою, той копас гріб свободі існуванню власного й інішого немоскальського народу? Адже свободолюбна більшість людей і народів воліє бути і жити по власній волі навіть при економічному мінімумі, як напр., фініландія й Ірландія, аніж у рамках окупаційної імперії з хоч як високим економічним потенціалом, як напр., російсько-совєтська або британська.

Навіть у демократичних ЗДА діє дуже часто цитована сентенція, що „Possession is nine points of the law". У лоні тоталітарного посідання панівними москалями й їх яничарами, всього, що находитись в рамках Росії — СССР, служать всі точки законів виключно інтересам московських власників або керівників. Нам не треба і не можна легковажити формально-правового існування української держави і нації-члена ОН. Але як довго політичні моти українського уряду дитуються на практиці в Москві по-московськи, а в Києві тільки перекладаються по-українськи — так довго немає справжньої української політики. Як довго має економіка у формі п'ятилітків виривається в Москві та в виключних інтересах імперії та панівного народу москалів, так довго немає справжньої української економіки. Це саме відноситься до всіх інших немоскальських народів під московською окупацією в російській чи в совєтській формі.

Отже завдання наших істориків і економістів та інших науковців у ЗДА є перекопувати вирішальні чинники та публікувати опінію, що справа не в тому, з ким для ЗДА є вигідніше мати до діла: з однокорольовою великопросторовою імперією москалів у совєтській чи в попередній російській формі, чи з більшим числом менш просторових елєвонаціональних одиниць на Сході. Але що справа в тому, при котрій альтернативі є більші шанси на збереження своєї власної історичної правди й економіки: чи як довго москалі можуть не тільки безопірно, але навіть при допомозі Заходу, зберігати і поширювати „цілість" своєї будь-якої перейменованої імперії аж до глобального об'єму в зміслі всемосковського мєнізізму-большевизму, чи після позбавлення москалів права на панування над немосковськими народами аналогічно до права німців на панування над неїмцями.

Тепер зрозуміло, чому москалі нап'ятовують всяку об'єктивну правду, особливо історичну й економічну „політикою", якщо вона може послужити інтересам будь-якого немосковського народу, а вважайте „наукою" тільки всі нормалістичні, російськомітні і совєтськомітні лєвєчєння, які служать інтересам панівної піраміди з Кремля, Москви і російського або совєтського москвства. Не зрозуміло тільки, чому таких поглядів підтримують і деякі немосковські історики, економісти, мовознавці, літературознавці і всякі інші науковці.

забрав час від пів осямої до пів 12-ої. Козирями концерту були діти, що справді вказуючи на приміочу в них мистецьку Божу Іскру, отже білєтня „солєстєка" Анна Стахур, така ж „діяністка" Люба Голлод, „скрипачка" Талія Руденська, трошки старші піаністка Оксана Вітер і „тайпюрист" Міхась Базар та ще старші „танцюристка" Олєксандр Огигорович з Гемілтона, що очолювала всіх просто, „скрипачка" Маруся Гробельська з Сідубур і справжній завадат на піаністі — 13 літній Роман Яципін. Цих мистців не заміняти в симпатії публіки і такі першунки, відомі вже в Торонті та поза ним, як капітальна піаністка Антоїна Ярошевська, що знову показала, до чого можна „діяти" на піані, наш улюблений тенор Петро Черник і справжній оперний талант-бас Осип Голшук, сопран Люба Левицька, що заспокоїла і здивувала всіх своїми новими осяганнями і (Закінчення на стор. 4-тій).

Проф. М. Величківський

ПОТРІБНА НАМ ФАХОВА ЛІТЕРАТУРА

Нині Україна окупована на-
шим ворогом — Москвою і
наша молодь, що залишилася
в рідному краю, одкидає масо-
мо відомості, всім способом
стремить потрапити до високих
шкіл, щоб набуті той або ін-
ший фах. Серед різних фахів
в майбутньому, при відбудові

нашої держави ми потребува-
тимемо велику кількість висо-
коосвічених економістів (бес-
подарників). Але ці економі-
сти знання, які набуває украї-
нська молодь нині на окупован-
ій території України, в знач-
ній мірі засмічені не потріб-
ним, а то навіть і шкідливим

П'ЯТИЙ КОНГРЕС АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

ГОТЕЛЬ СТАТЛЕР — НЬО ЙОРК, Н. Й.

4-5-6 ЛІПНЯ 1952 Р.

ПРОГРАМА:

ЧЕТВЕР: 3. ЛІПНЯ 1952:

- Від 4:00 до 9:00 год. вечори:
Регистрація делегатів і гостей. (Конференційна кімната ч. 3).
- О 5:00 год. пополудні:
Пресова Конференція з американською і чужомовною пресою.
(Конференційна кімната ч. 2).

ПЕРШИЙ ДЕНЬ

П'ЯТНИЦЯ: 4. ЛІПНЯ 1952:

- Від 9:00 до 5:00 год. пополудні:
Регистрація делегатів і гостей в ротунді перед Великою Галерею готелю Статлер.
- О 10:00 год. передпол.:
Відкриття Мистецької Виставки Об'єднання Українських Мист-
ців в Америці (парол І.) і Виставки публікацій про Укра-
їнську справу в англійській мові (мезаніж).
- О 10:30 передпол.:
КОНГРЕС.
(У Великій Галі готелю Статлер)
- Гимни.
Молитва.
- Відкриття Конгресу:
а) Проф. Д-р Лев Е. Добрянський
б) Дмитро Галич, заступник голови
- Прийняття резолюцій і програми Конгресу
— В. Мудрий, голова Комісії.
- Вибір Президії для П'ятого Конгресу:
а) Голови
б) 3-ох Заступників,
в) 2-ох Секретарів
- Вибір ділових комісій:
а) Верифікаційно-мандатної,
б) Номінаційної (комісії-матки)
в) Резолюційної
г) Пресово-інформаційної.
- Звітвання урядників УККА:
— Проф. Д-р Лев Е. Добрянський, голова УККА
— Дмитро Галич, заступник голови
— Осип Лисогор, касир
— Степан Ярема, екзекутивний директор
— Володимир Чубатий, редактор "Укр. Квартальника"
— Володимир Душин, редактор "Українського Бюлетеню"
- Звідолення про контроль господарки Українського Конгресового Комітету та Українського Народного Фонду:
— Євген Рогач, голова Контрольної Комісії
— Роман Слободян, голова Кураторії Фонду

- Від 1:30 до 3:30 попол.:
Обідова перерва
- Від 3:30 попол.:
КОНГРЕС
- Звітвання Статутної Комісії про зміну статуту:
— Степан Ярема, заступник голови Статутної Комісії
- Дискусія над змінами
- Ухвалення резолюцій
- Ухвала зміни Статуту
- Від 7:00 вечори:
Доповідь Александра Архипенка: "Творчість" (у галі Кейстон)
- Від 8:30 вечори:
КОНЦЕРТ у Великій Галі "Гренд Вол".
Після 1. частини концерту (в перерві) відбудеться:
ПРОМОЦІЯ НА ДОКТОРІВ HONORIS CAUSA
УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ.
VIII:
Наради Комісії у вільному часі.

ДРУГИЙ ДЕНЬ

СУВОТА: 5. ЛІПНЯ 1952:

- Від 9:30 до 5:30 попол.:
Регистрація делегатів і гостей (як у п'ятницю).
- Від 8:00 до 9:00 передпол.:
Наради конгресових комісій (конференц. кімнати: 2, 3, 4).
- О 9:00 передпол.:
КОНГРЕС.
Доповіді:
(У Великій Галі готелю)
1. "Міжнародне положення й українська справа".
2. "Український Національно-Державний Центр по дей бик Зализної Заслони".
3. "Українська революційно-визвольна боротьба на українських землях".
4. "Американські українці й американська політична життя".
5. Завдання американсько-української молоді.
6. Активізація української організованої громадськості в Америці для поширення праці УККА та справа Народного Фонду.
- Від 1:00 до 2:00 попол.:
Обідова перерва
- О 2:00 год. попол.:
КОНГРЕС.
(У Великій Галі готелю)
6. Дискусія над доповідями.
7. Звітвання Верифікаційно-Мандатної комісії.
8. Звітвання Номінаційної Комісії.
9. Вибори голови УККА і членів до всіх керівних органів:
а) Екзекутив
б) Конгресової Ради
в) Контрольної Ради
г) Апеляційної Ради
- О 7:30 год. вечори:
СПІЛНА ВЕЧЕРА — БЕНКЕТ
Зустріч делегатів з громадянами міста Нью-Йорк.
— Вручення Почесних Грамот.
- Від 9:00 до 2:00 попол.:
БАЛЬ — ТАНЕЦЬ
(В галі Пен-Тан)

ТРЕТІЙ ДЕНЬ

НЕДІЛЯ: 6. ЛІПНЯ 1952:

- Від 8:00 до 10:00 передпол.:
Богослуження в Українських Церквах.
- Від 10:00 до 12:00 передпол.:
Регистрація гостей (конференційна кімната ч. 9.)
- Від 10:30 передпол.:
КОНГРЕС.
(У галі Пен-Тан на 18-му поверсі)
- Звітвання Комісії:
а) Резолюційної
б) Інформаційно-пресової.
- Дискусія над звідоленнями комісій.
- Ухвалення резолюцій.
- Внески й побажання.
- Закриття.
- Молитва на заміщення.

для людського розуму матері-
алом — це лєнінсько-сталін-
ські, так би мовити, теорії.

Отже під цим оглядом наша
українська молодь на емігра-
ції перебуває в більш сприят-
ливому стані, бо може набу-
вати різні знання без совєтсь-
ко-московського намулу. О-
станнього часу з'явилася нова
книжка з економічного знан-
ня — це: "An Outline of the
History of Economic Doc-
trines" (нарис Історії Еконо-
мічних Доктрин), Lectures,
Spring term 1951-52, by Mi-
chael Duda, I.S.D., Ph.D., As-
sociate Professor of Econo-
mics, College of Steubenville,
Ohio. Цю книгу корисну для
наших економістів в Америці
книжку College of Steuben-
ville, на якому професор Д-р
М. Дудра викладав політичну
економію протягом трьох ро-
ків (тепер с. надзвичайним
професором економіки на Loyola
University of Los Angeles, Cal.),
видав міксографом як
підручник з історії економіч-
них доктрин. С. це короткий,
але дуже яскравий огляд голов-
них економічних шкіл, визна-
чальних економістів та важли-
вих економічних теорій.
Автор обговорює такі школи:
схоластизм, фізіократія, класи-
цизм, історичну школу, школу
предельної користності (псі-
хологічний та математичний
напрямок), соціалізм американ-
ських представників еконо-
мічної науки, та найновішу і
в Америці дуже тепер попу-
лярну школу Кейнса. Важ-
ливим є зокрема останній
розділ про школу Кейнса,
який допроваджує історію
економічних доктрин до сьо-
годнішнього дня.

Поява цього підручника
заслужовує на особливу увагу
в українських емігрантських
колах, які в тій або іншій мірі
займаються вивченням теоретич-
них питань з економіки.
Особливо на цю книжку му-
сить звернути увагу наша мо-
лодь, що студіює економію.
Крім цього має тішити і те, що
автором наведеної книжки є
наш український молодий
вчений. Було б добре переви-
дати цей підручник в україн-
ській мові. Саме в цій ділянці
у нас на українському фахо-
вому, книжковому ринку
майже немає подібного під-
ручника. Взагалі ж наші на-
укові сили, що перебувають
тут в Америці, мусять б займа-
тися і цією справою — це
виготовленням для високих
шкіл фахової літератури, яку
в майбутньому ми зможемо
використати на високих шко-
лах на рідних землях. Це пи-
тання належить до розв'язан-
ня нашому громадсько-полі-
тичному центрові в Америці
— себто Українському Кон-
гресовому Комітету, що по-
винен би мати в своєму
складі, як про це не так давно
писали на сторінках "Свобо-
ди" п. В. Приходько і М. Вар-
васький, планову комісію, я-
ка з а й н а л а с б подібними
справами.

Бути членом Українського
Народного Союзу, значить
належати до такої україн-
ської організації, яка об'єд-
нала в Америці й Канаді
найвідоміші українські си-
ли і в один ідейний моноліт
та поставила його на служ-
бу нашим країнам та нашо-
му поневоленому україн-
ському народові

НЕДІЛЯ, 29. ЧЕРВНЯ 1952 Р.

о год. 7-й вечір.

В ЗАЛІ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛЮБУ

149 — 2nd Ave., New York

— відбудеться —

ПОПИС

УЧНІВ

ГАЛИНИ МИРОШНИЧЕНКО

УЧИТЕЛЬНИ ГРИ НА ФОРТЕПІАНО НА БРОНКСІ.

Адреса Студії: 307 EAST 135th STREET, BRONX 54, N. Y.

УВАГА! ШКАГО! УВАГА!!!

В НЕДІЛЮ, ДНІ 6. ЛІПНЯ 1952 Р.

о год. 3-й попол.

в залі ШОПЕН ШКОЛИ при вул. Райс і Вестері,
Американській Принаді Антибольшевизмського
Б'юро Народів (АБН-У),
— влаштовують —

при співучасті всіх поневолених Москвою народів
ВЕЛИКУ ПРОТИВОЛЬШЕВИЦЬКУ
МАНІФЕСТАЦІЮ

під кличем "Свобода поневоленим Москвою народам —

Свобода людині!"

Участь у промові заохочує визначні американські
діячі та делегати окремих національностей. Ухвалені ре-
золюції будуть передані на об'єднаній Конвенції, так
републіканську як і демократичну. Будемо амбасадора-
ми української справи на чужині, — тому всі на мани-
фестацію!

Україн. відділ Американ. Принаді АБН-У.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Нью Йорк, Н. Й.

На маргінесі музичного життя

В суботу, 14 червня 6. р. в
Літ.-Мистецькому Клубі, Кон-
церт учнів скрипкової Студії
В. Цісика зацікавила започатку-
вав низку концертів, чи влас-
тиво пописів дітей, які вчати-
ся під керівництвом наших
кваліфікованих педагогів. І
слід підкреслити незвичайно
відрадне явище в нашому гро-
мадському житті: мимомоце до-
волі тяжких умов, в яких
приходиться нам — маю на-
дію, поки-що — жити на тім
дуже гостинній, але всеж та-
ки новій землі, батьки розумі-
ють достаточну значущість ролі
музики в розвої дитини. Тих
кілька доларів тижнево, які
вони віддають на ту ціль,
правдоподібно не одному при-
йдеється тяжко запрацювати,
однак не жалюють їй трудів
ні грошей для добра своїх ді-
тей. — І хоч до цієї пори на-
вчання музики серед нашої
громади в Нью-Йорку й околи-
ці не було як слід оформлене,
а діяли тільки поодинокі
студії, які гуртували у себе
доволі різний матеріал, так
під зглядом віку, як і зазна-
вання учнів, всеж такі
ефекти праці педагогів, як і
учнів показались дуже позити-
вними. Передусім діти під
вмілим керівництвом правиль-
но розвивають свій музичний
хист, набувають знання та
прецизують свої музичні за-
мислення, вчаться розуміти
й любити добро, не зіпсовану
дешевими ефектами, музику,
набирають пошани до духо-
вних, високих wartości, ви-
робляють собі здоровий, есте-
тичний погляд на культурні
надбання віків. Моментом
важкої ваги є теж те, що діти
пізнають українську музику
українських композиторів чи
то дорогого власного виконав-
ця, чи частію на музичних
імпрезах, на яких такі твори
виконуються. А відомо, що ве-
ликий процент дітей на на-
ших концертах є власне з тих,
які вчаться грати на якомусь
інструменті. Зрозуміло, що
вони мають напр. до вибору
кінь чи концерт — виберуть
те друге!

Не всі однак вчать своїх
дітей в українській музиці.
Але на частію мало є таких
короткозорих родичів, які...
щадять доларів, чи навіть дів
— досконало своїх дітей до
чужих "музик" вчити, а по-
гірше, часто до невідповідних
та некваліфікованих шкіл, які
предвимишні вичинами потра-
пляти здобути їх довір'я. Шко-
ди, яких доконують на їх ді-
тях такі сприти, — батьки
на жаль це не помічають! А
скрипловати вроджену вели-
ку музичність, якою від-
значаються особливо украї-
нські діти — справді велика
втрата, беручи під увагу це,
що не всі хити присвоєли собі
в дитинстві можна колись ви-
правити.

На загалом вище вечорі
наше громадянство мало на-
гду почути гру учнів Студії
В. Цісика та Е. Чапельської.
Молодим скрипакам аккомпані-
ювали учні Студії Р. Са-
вицького. Імпреза та показу-
вала нам, що діти не марнують
часу, а батьки грошей. Вже
почавши від маленького І.
Степика, який відважно вико-

нав м. ін. Гайворонського:
"Гуляв чумаком" — аж по гарно
зауваженому Б. Свинчука,
можна було пізнати добру
школу проф. В. Цісика. Учні
п. Е. Чапельської, особливо
виступ О. Луци, також до-
казали нам, що керівником їх
є ретинований педагог.

Недоліки, які ми там помі-
чали, належить взяти на карб
цього, що учні досить неточ-
но відвідують лекції, переваж-
но з причини великого на-
вантаження обов'язків. Після
кількарічного таборного жи-
вотиння, батьки енергійно ви-
зисли за едукуючі діти. Крім
регулярної науки в школі, ба-
гато з них відвідують українсь-
ку вечірню школу, балетну
школу чи курси народних
танків, Пласт, проби хору, то-
що. Тому часто учитель не мо-
же переробити в даному пе-
ріоді наміченої програми, а й
до того учні с перемчені та
менш уважні. І тому не все
можна сказати, що коли ди-
тяти помилиться на своїм
виступі с це виною учителя,
чи те, що ученик с "нездіб-
ний".

Назавтра Концерт, який від-
бувся минулої суботи, уважи-
ти треба за вдалий, чого най-
кращим доказом був настрій
на залі, яка раз по раз лунала
оплесками призначених мо-
лодих виконавців. На будуче
побажання було б тільки,
щоб репертуар учнів був ко-
ротиший, а якщо йде про фор-
тепьянову літературу, то мо-
гла б бути більш різноманіт-
ною, цікавішою. Також деякі
молоді аккомпаніатори за голо-
сно виявлялись зі своєю
відповідальностію завдання. Хо-
чу це на оправдання прига-
дати, що скрипка, як не-те-
перованій інструмент, дуже
легко зраджує, здеревування
виконавця.

В сліду суботи відбу-
ється концерт учнів Студії Р.
Савицького, тижневе пізні-
ше, в суботу о 4-й год., гра-
тимуть учні Студії Р. Шуль-
та Л. Вахнянина, а в неділю
дають попис учні Студії М.
Байлової та І. Соменської.
В шк. році 1952/53 пооди-
нокі студії включаться в У-
країнський Музичний Інститут,
до якого вже розпочались
вписи, про що були відповідні
оголошення в пресі.
Створення Музичного Інсти-
туту с знову кроком вперед в
організуванні нашого суспіль-
ного життя, а що справа йде
про наші діти, нашу будучи-
ну — тим важливішою та по-
бажаною с ця ініціатива. Доці-
нюючи вагу цього всього, на-
лежить сподіватись, що почин
цей буде відповідно зрозумі-
лий й сердечний прийнятий.

Мгр. Р. Шульова.

СТ. ДЖОЗЕФ, МО.

Діяльність Відділу Україн-
ської Католицької Молоді.

В місяці травні минуло 2
роки, коли на терені Ст. Джо-
зефа, Мисури, заіснував Відділ
Української Католицької Мо-
лоді. За цей відносно корот-
кий час Ліга проявила дуже
жваву діяльність. Управа Від-
ділу, ідучи за директивами Ма-
тирського Товариства, постави-
ла собі за завдання провадити
та виховувати молодь в хри-
стиансько-національному дусі.
Членами Ліги с зарівно стар-
ші, та молодіші іммігранти.

Лігу Української Католиць-
кої Молоді в Ст. Джозеф осну-
вав о. д-р Дмитро Блажейов-
ський, який с духовним про-
відником Ліги. Першим голо-
вою Ліги був обраний п. Ев-
стахій Магур. Найбільше жа-
вою секцією Ліги виказався
драматичний гурток. Впро-
довж двох років організовано
такі драматичні виставки як:
"Наташка Полтавка", "Жидів-
ка вихрестка", "Назар Стодо-
ля", та декілька гумористич-
них виставок. Рівнож і за час
головства п. Р. Шапінського
Управа Ліги подбала про ор-
ганізування національних ім-
през, як: Листопадне свято,
Свято Героїв, Свято Держав-
ности, Свято Шевченківське.

В останньому періоді Ліга по-
стала собі за завдання по-
ширити свою діяльність на
зовні.
В місяці листопада 1951 р.
організовано стараннями Ліги
українську національну ви-
ставку в місцевому музею. На
виставі були репрезентовані
такі відділи: церковне мисте-
цтво, українська різьба, у-
країнська вишивка, репродук-
ції творів українського мала-
рства, та загальні відомості про
Україну.

Виставку попередила свя-
точна програма, в склад якої
увійшли: загальний огляд
про Україну (реферат англій-
ською мовою п. М. Генковсь-

**ПІДГОТОВКА І-ГО КОНГРЕ-
СУ УКРАЇНСЬКОГО СТУ-
ДЕНТСТВА В ЗДА**

Недавно на сторінках "Сво-
бода", Зенон Р. Виницький,
референт міжнародних зв'яз-
ків ЦЕСУС-у 1949-51 рр., о-
дин з найбільш активних ре-
ферентів тієї каденції, що о-
крема відзначив відбутій в
січні п. р. з'їзд ЦЕСУС-у —
обговорював дуже актуальне
для українського студентства
цієї країни, а разом з тим пе-
куче для суспільства — пи-
тання молодого покоління
— студентства з'ясовуючи по-
требу координації студентсь-
кого життя.

Висліді докладного озна-
йомлення з тезами згаданого
статті і уявленням можли-
вої в той час так невинного
конечної реалізації плану
творення професійної всеаме-
риканської централі україн-
ського студентства в Америці,
Українська Студентська Гро-
мада в Нью-Йорку:

а). Широ вітас план тво-
рення української студентсь-
кої централі в ЗДА, що дала б
початок централізації органі-
зованого руху українського
студентства цього терену.

б). Пропонує покласти до
життя, за участю всіх існую-
чих в ЗДА учр. студентських
клітин — Центральний Під-
готовчий Комітет, який провів
би серед найширших кіл ук-
раїнського студентства в ЗДА
підготовку до скликання
І-го Конгресу Українського
Студентства в ЗДА.

в). Закликає до співдії в цю
спільному завданні все
українське студентство: ро-
джене і осіле в цій країні, зор-
ганізоване і неохоплене ще
досі в УСГ-дах, Американих
Клубах, Т-вах чи Об'єднан-
нях.

г). Вважає доцільним на
місце відбуття Конгресу я-
ке і осідку центральної сту-
дентської установи — місто
Нью-Йорк.

д). Зобов'язується взяти ма-
ксимальну участь в акції під-
готовки і переведення І-го
Конгресу Українського Сту-
дентства в ЗДА.

Зенон А. Кравець,
організаційний референт УСГ.

**ВІДЗНАЧЕННЯ О. ДРА
ІВАНА ЧИНЧЕНКА**

Едмонтон (П. В.). — III. За-
гальні Збори Об'єднання Аме-
риканської Української Ве-
теринарних Лікарів, які від-
булися 31 травня п. р. в Шіка-
го (ЗДА), іменували о. д-ра Ів.
Чинченка, кол. Ректора Вете-
ринарної Академії у Львові,
почесним членом того ж Об-
єднання. Ці збори рішили
відзначити о. д-ра Ів. Чинче-
нка за його батьківську любов
до студентів тієї ж Академії та

кого, церковні пісні місцевого
хору під орудою п. В. Пупри-
ка, та національні танки під
проводом п. Івана Якимяка.

В місяці березні місцевий хор
Ліги виступив із церковними
піснями в латинській Духов-
ній Семінарії в Концепшен.
Мо. В навічиря Великодніх
Свят цього року передавано
місцевому радіописельному свя-
точну програму: відчит про-
са, Літургію — о. Я. Свинчу,
та літургичні пісні місцевого
хору. Всі ці програми для
американських слухачів у-
вінчалися найкращими успі-
хами, доказом чого були дуже
прихильні голоси американ-
ської преси.

Управі Ліги треба побажати
даліших як найкращих успі-
хів для добра нашої Церкви і
Народу.

Громадянин.

ВІДГУКИ ДНІ

ЧАС РОБИТЬ СВОЄ

Зустрілися ми на вулиці
в Нью-Йорку. Тому два ро-
ки, в газеті, коли я ще був
молодим американцем, а
він свіжо виколеним гріно-
ром.

— Дай Боже здоров'я!
— Дай Боже! — кажу.

— Три тижні тому.
Тоді я, як звичайно тут усі
до всіх:

— Як же вам подобаєть-
ся Америка?
— Мажу рукою.

— Я ніколи нею не за-
хоплювався. Але щось та-
кого — не припускав. На
вулицях паперів, газет, і
навіть булок, дітиска на
хлібці в індій бавлять-
ся, стріляють, кричать —
здуріти можна. А вже най-
гірше той ідіотський Та-
жан.

— Який Тажан?
— А та дурна історія з
малополіцією!

— Ага Тажан!
— Ходить по джунглях,
по горах, по несегах, во-
дить за собою якусь інте-
рнаціональну збірничку і
щодня попадає в засідку.

То падають його звіро-
ки, то полягає його якісь
дикуни, але він завжди
якось виривається, якось
виходить.

— Мусить виходити!
— Чому?
— Бо скінчилась би по-
вість!

— Хіба тому. Але це
ідіотизм... Карл Май —
це, порівнюючи, просто іде-
альна правдомовність і прав-
доподобність.

— Що робити — кажу,
— після тяжкої праці лю-
ди хотять гогольського.

— Я до цього ніколи не
переконався. А свого си-
на, ані на вулицю не пу-
стив, ані тиз камікадзе не дам
Камікадзе! — Може
Камікадзе!

— Хай буде.
А побавляти в мене за-
сочис:

— Може найновіше зис-
ло?

— Так!
— Позвольте, там має
бути цікава стаття про Ні-
меччину.

— Стисніться, прогитайте ста-
ттю, потім зложіть газетисю,
віддайте, подякував — і ми
розійшлись.

— Та!
— Позвольте, там має
бути цікава стаття про Ні-
меччину.

— Стисніться, прогитайте ста-
ттю, потім зложіть газетисю,
віддайте, подякував — і ми
розійшлись.

— Та!
— Позвольте, там має
бути цікава стаття про Ні-
меччину.

— Стисніться, прогитайте ста-
ттю, потім зложіть газетисю,
віддайте, подякував — і ми
розійшлись.

— Та!
— Позвольте, там має
бути

